

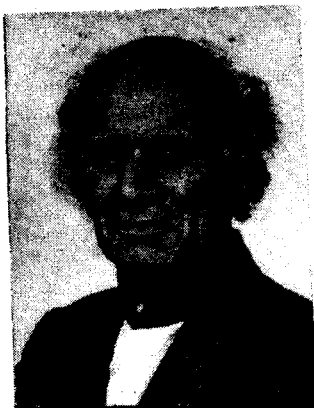
۵۵

فرهنگی، هنری و پژوهشی
(به زبان‌های فارسی و گیلکی)
۵۲ صفحه - ۲۵۰ تومان
سال هشتم (آذر - بهمن ۷۸)
ISSN: 1023-8735

گیل و گیلکی

● این مشق شب ما باشد / سرمقاله ● از بنفشه‌های لیله کوه / به بهانه گرامیداشت نخستین سالمرگ زنده یاد محمود پاینده ● نگاهی به احزاب سیاسی و تشکل‌های صنفی - سیاسی در گیلان ● مردی مردستان / به مناسبت هشتمین سالمرگ شادروان جهانگیر سرتیپ پور ● رشت را فراموش نکنیم / اشاراتی مستند در مورد تأسیس شهرداری رشت ● گنجینه مارلیک، موزه‌ای نهفته در دل خاک ● موسیقی گیلان بین سالهای ۴۲ تا ۴۶ ● و...
■ بخش گیلکی: شعر، داستان، فولکلور و...

استاد جلیل ضیاءپور در گذشت

چهارشنبه اول دیماه، جامعه هنری ایران یکی از پیشگامان نهضت نوین نقاشی کشور را از دست داد. دکتر جلیل ضیاءپور نقاش نوآور، مجسمه ساز، محقق و منتقد هنری در سال ۱۳۹۹ شمسی در بندر انزلی تولد یافت. وی در سال ۱۳۲۵ موفق شد با کسب رتبه اول در رشته هنر از دانشگاه تهران فارغ التحصیل شود و به اخذ مدال فرهنگی درجه یک نایل آید و با گرفتن بورسیه دولتی برای ادامه تحصیل به فرانسه برود. ضیاءپور بعد از اخذ درجه دکترای هنر به میهن بازگشت و سالیان دراز به تدریس تاریخ هنر، سبک شناسی، تاریخ تمدن، جامعه شناسی و شناخت البسه پرداخت. تألیفات وی تنها در زمینه شناخت لباس نزدیک به ده عنوان می رسد. آثار و تألیفات وی از چهل اثر متجاوز است. زنده یاد دکتر جلیل ضیاءپور با مجله گیله و همکاری بسیار نزدیک و صمیمانه داشت و از اعضای افتخاری و مشاورین هنری نشریه بود. برای آگاهی بیشتر از زندگی و آثار او مراجعه کنید به مصاحبه شماره ۲۲ و ۲۳ گیله و (تیر و مرداد ۱۳۷۳) صفحات ۱۰ الی ۱۵.

آن چه در این شماره می خوانید:

بخش فارسی

- این مشق شب ما باشد / سرمقاله ۲
- خبرهای فرهنگی، هنری و ۶
- از بنفشه های لیل کوه / محمد پناهی سمنانی ۸
- نگاهی به احزاب سیاسی و تشکلهای صنفی - سیاسی در گیلان / علی انجم روز ۱۰
- مردم گیلان سؤال می کنند: چرا منطقه ویژه اقتصادی انزلی در حرف مانده است؟ ۱۵
- مردی مردستان / احمد علی دوست ۱۶
- رشت را فراموش نکنیم / مهندس روبرت واهانیان ۲۰
- قصه کوی و برزن ما، ۲- کفرآباد (کرف آباد - نقره دشت) / فریدون نوزاد ۲۳
- فرهنگ عامه مردم شمال ایران ۲۹
- در شناخت آثار هنری و پناهای تاریخی گیلان - قلعه رودخان ۳۰
- گنجینه مارلیک، موزه ای نهفته در دل خاک / احمد فیهی ۳۱
- موسیقی گیلان، بین سالهای ۴۲ تا ۴۶ (قسمت دوم) / شاهرخ میرزایی ۳۵
- تاسیانی ۳۸
- نقدی بر دژهایی با سابقه آتشگاه در تنکابن (قسمت دوم) / فرشته عبداللهی ۴۰
- کوششی شایسته (نقدی بر واژه نامه بزرگ تبریز) / هیار یزدان پناه لموکی ۴۲
- مجمع فرهنگی، هنری خاتم الانبیاء رشت، خاستگاه جشنواره ها ۴۴
- جشن دانشجویی گیلماز و گرامی داشت سالگرد شهادت میرزا کوچک جنگلی ۴۵
- از میان نامه ها ۴۶
- یک شاخه گل برای خدا ۴۸
- تازه کتاب ۴۹
- چوملیس - انتقاد تصویری ۵۰
- بخش گیلکی**
- شعر: محسن بافکر لیلستانی - جعفر بخشی زاد محمودی - م.پ. جکاجی - رحیم چراغی - مهرداد حیدری نژاد - مسعود خمایی - محمد صادق رئیس - محمد فارسی - جلیل قیصری - پیمان نوری - حسین وثوقی رودبندی - قنبر یوسفی ۲۸ - ۲۴
- داستان: عشق عکسا اوسادم / علی قانع ۲۶

شماره ۵۵

گیله و

شماره استاندارد بین المللی ۸۷۳۵-۱۰۲۳

ماهنامه فرهنگی، هنری و پژوهشی
(گیلان شناسی)

صاحب امتیاز و مدیر مسئول

محمد تقی پورا احمد جکاجی

نشانی پستی

(برای ارسال نامه و مرسولات)

رشت: صندوق پستی ۴۱۷۴-۴۱۶۳۵

نشانی دفتر

(برای مراجعات مستقیم)

رشت: حاجی آباد (خیابان انقلاب)

ساختمان گهر، داخل پاساژ، طبقه دوم

تلفن ۲۰۹۸۹

GILAVA

ISSN: 1023 - 8735

A Gilaki - Persian Language
Journal Related to the Field of
Culture, Art and Researches
ON GUILAN (North of Iran)

* Director and Editor:

M. P. JAKTAJI

P. O. BOX 41635 4174

RASHT, IRAN

Tel: 0131 20989

طرح روی جلد از: ماکان

در ارتباط با سرمقاله

□□□

لیتوگرافی: همراهان ۳۹۰۰۳

چاپ: قیام ۳۲۹۵۳

صحافی: ستوده ۲۵۸۴۶

طراحی و گرافیک: ماکان پورا احمد جکاجی

□□□

گیله و در حک و اصلاح و تلخیص مطالب
آزاد است.

چاپ هر مطلب به معنای تأیید آن نیست.

استفاده فرهنگی از مطالب به شرط ذکر مأخذ
آزاد و استفاده انتفاعی از آن منوط به اجازه کتبی است.

محمّد باقری برگی از تاریخ معاصر گیلان خانه خان اکبر

اشاره:

داستان مطلب کوتاهی که حضورتان می‌فرستم از این قرار است که در مهرماه ۱۳۷۲ برای شرکت در نخستین مجمع بررسی بازار در فرهنگ و تمدن جهان اسلام^{*} و عرضه مقاله‌ای با عنوان^{*} آشنایی با حساب سیاق^{*} به تبریز رفته بودم. در آنجا روزی سر میز ناهار با استادی انگلیسی از^{*} مدرسه مطالعات شرقی و آفریقایی^{*} دانشگاه لندن به نام پروفیسور کیث مک لکلان^{*} آشنا شدم که مدیر^{*} مرکز پژوهشهای ژئوپلیتیک و مرزهای بین‌المللی^{*} این مدرسه بود. معلوم شد سی سال پیشتر هم به ایران سفر کرده و مدتی در گیلان زیسته بود و با اسماعیل خان اکبر مراوده داشت. خانه قدیمی او را (در محله حاجی آباد، خیابان انقلاب فعلی رشت) که اکنون ویران شده، به یاد داشت و گفت که اسلایدهایی از آن خانه گرفته است. از او خواهش کردم که تصاویر آن خانه را برایم بفرستد. چندی پس از بازگشت به انگلستان، چهار اسلاید برایم فرستاد، همراه با نامه‌ای به تاریخ ۱۷ فوریه ۱۹۹۵ معادل ۲۸ بهمن ۱۳۷۳. متأسفانه کیفیت اسلایدها چنان نیست که بتوان آنها را در نشریه چاپ کرد، ولی خواندن نامه که ترجمه‌اش در پی می‌آید، خالی از لطف نخواهد بود:

جناب آقای باقری

با این نامه چند اسلاید را که در سفر سال ۱۹۶۳ (۱۳۴۲) به رشت گرفته‌ام برایتان می‌فرستم. این اسلایدها را طی سه هفته‌ای که در اکتبر و نوامبر (پائیز) ۱۹۶۳ مهمان اسماعیل خان اکبر بودم از نمای بیرونی خانه او در کوچه اکبر گرفته‌ام. یادم هست که اندکی پس از آن زمان بود که کنندی رئیس جمهور آمریکاترور شد.

این اولین سفرم به ایران بود. در این سفر همسر و پسر دو ماهه‌ام همراهم بودند و از اقامت در رشت بسیار لذت بردیم. این خانه نمونه‌ای عالی از هنر بومی روی چوب و گچ و خانه آرای بود. ایام اقامت در این خانه مقارن بود با اجرای مرحله اول اصلاحات ارضی. آن خانه در شب جمعه پر بود از زمینداران رشتی که از تغییراتی که دکتر ارسنجانی در وضع کشاورزی ایجاد کرده بود، شکایت داشتند. با این وجود، کشاورزها هنوز اجاره بها می‌پرداختند و به یاد می‌آورم که محموله‌های برنج از زمینهای اکبر واقع در حومه رشت به خانه او تحویل می‌شد.

لطفاً این اسلاید ها را نزد خود نگهدارید. آنها یادگارهای کوچکی هستند از آنچه زمانی بنای زیبایی بود و مایه اعتبار معماری سنتی گیلان به شمار می‌آمد.

با بهترین آرزوها، ارادتمند

کیث مک لکلان

* Prof. Keith Mclachlan